

Riskminimering vid Body Modification, piercing och tatuering

Något att tänka på...

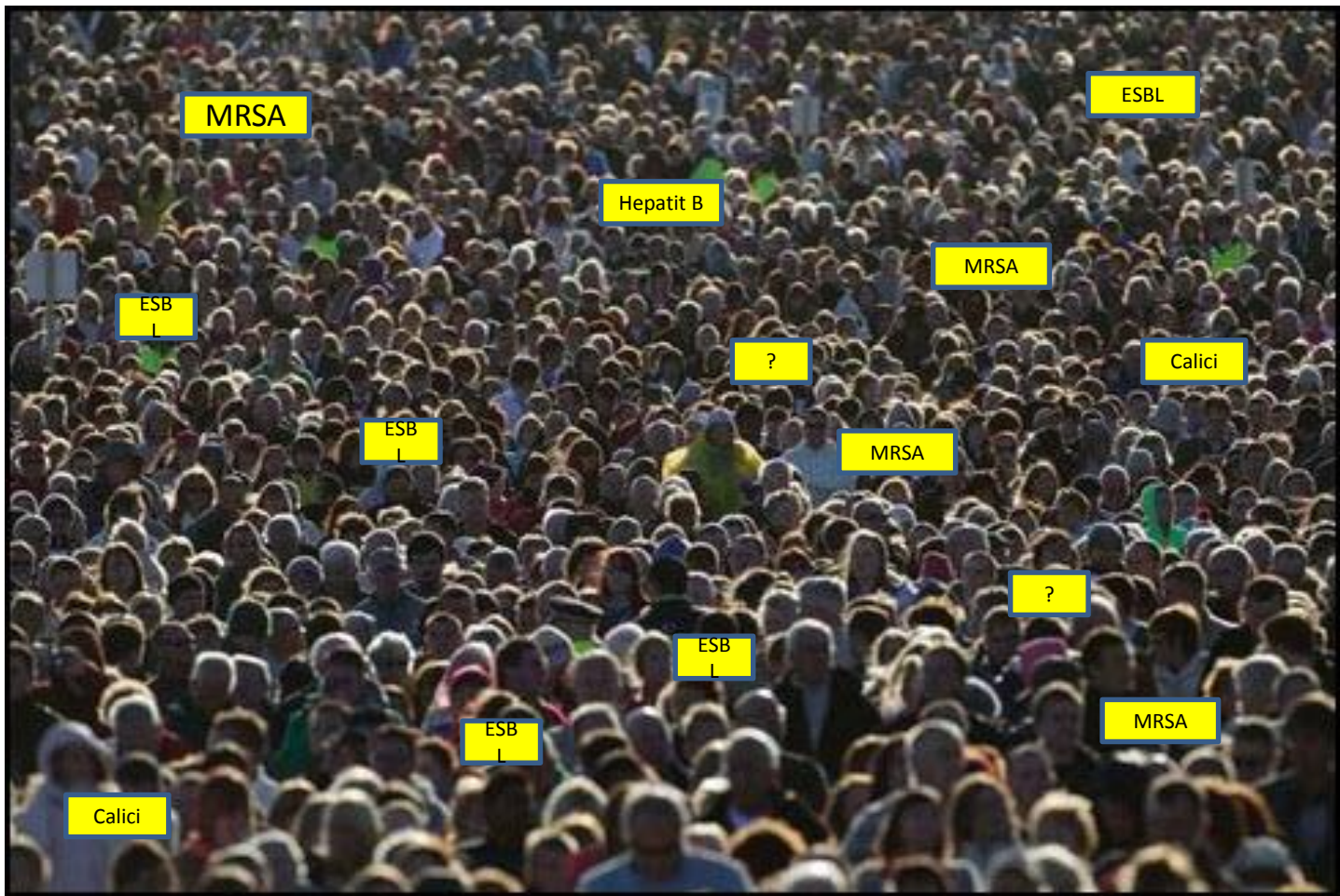
Tomas Wilhelmsson
Hygiensköterska
Smittskydd Värmland

Hygienrutiner

**Socialstyrelsens allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet
SOSFS 2006:4**

Med yrkesmässig hygienisk verksamhet avses i dessa allmänna råd sådan hygienisk verksamhet som erbjuds allmänheten och som inte står under Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). Massage, hudvård, fotvård, hårvård, håltagning, piercing, tatuering och akupunktur är exempel på sådan verksamhet. (SOSFS 2013:19)

Smittvägar

Kontaktsmitta

- direkt från den som är smittad.
- indirekt via kontaminerade händer, kläder, föremål.

Droppsmitta

- hosta, nysning, kräkning ger droppar som når ögon/näslemhinna inom en armlängds avstånd.

Luftburen smitta

- intorkade droppkärnor från luftvägarna som sprids till luften och inhaleras.
- hudpartiklar som sprids till luften vid stora sår- och hudinfektioner och vid skakning av textilier.

Tarmsmitta

- smittämnen som utsöndras med tarminnehållet, når munnen via händer, livsmedel, vatten.

Blodsmitta

- smitta överförs via blod/blodprodukter/kroppsvätskor in i blod/kroppsvätskor hos en annan person.

Överlevnad på torra ytor

Bakterier

- E coli
- Enterokocker
- Clostridium difficile
- Stafylococcus aureus

1 timme – 16 månader

5 dagar – 4 månader

6 timme – 1 månader

1 vecka - månader

Virus

- Influenza virus
- Calici
- Rotavirus

1 -2 dagar

flera dygn – 1 vecka

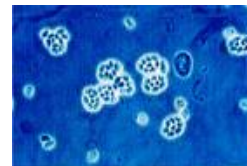
veckor

Svamp

- Candida albicans

1 – 120 dagar

Smittspridning enligt ny amerikansk studie

- Handtaget på ytterdörren beströks med virus
- Inom två timmar återfanns virus på kaffekannan, på knapparna till mikron och på kylskåpsdörren i personalrummet.
- Efter fyra timmar kunde man hitta viruset på 50% av de mest vidrörda ytorna – och på 39% av de 80 anställda

Folktandvården

How often do you pick your nose ?

- Once a week
- Once a day
- Once an hour
- Several times an hour

People pick or touch their nose 5 times per hour

(source: The University of California at Berkeley)

Risk för smittöverföring via...

- Orena händer
- Orena nålar
- Orena instrument
- Orena ytor
- Oren färg

- En god handhygien bör tillämpas. Det innebär noggrann tvättning av händerna samt, vid behandling där det finns risk för blodsmitta eller vid annan behandling med hög smittorisk, desinfektion av händerna.
- Skyddshandskar av engångsmaterial bör användas vid behandling med risk för blodsmitta och i övrigt vid behov.
- Hud eller slemhinna som ska penetreras bör vara ren och fri från sår samt bör desinfekteras före behandlingen.
- Den som utför en behandling bör undvika att använda klockor eller smycken på händer och armar samt smycken i läppar och näsa.
- Speciella arbetskläder bör användas. Dessa bör förvaras på arbetsplatsen och åtskilda från privata kläder
- Den som har sjukdom eller sår som skulle kunna innebära smittorisk för kunden i samband med en behandling bör inte utföra behandlingen.

Skyddsutrustning

- Skyddshandskar för engångsbruk
 - håll på handske → byt
 - byt handskar mellan varje behandling
 - handskar ska inte tvättas av med alkohollösning
- Plastförkläde
 - alt. arbetsplatsbundna kläder som tvättas på arbetsplatsen i minst 60 °C
- Visir/munskydd
- Tydligt märkt kärl för stickande- och skärande material.
- Känd rutin vid stick- eller skärskada.
- Rutin för rengöring vid blodspill

Så här behöver man inte se ut ändå

Huddesinfektion

- Vid piercing i navel eller tatuering i närhet av navel, rengör naveln noggrant. Ingrepp vid naveln ger flest komplikationer, därefter öra och näsa.

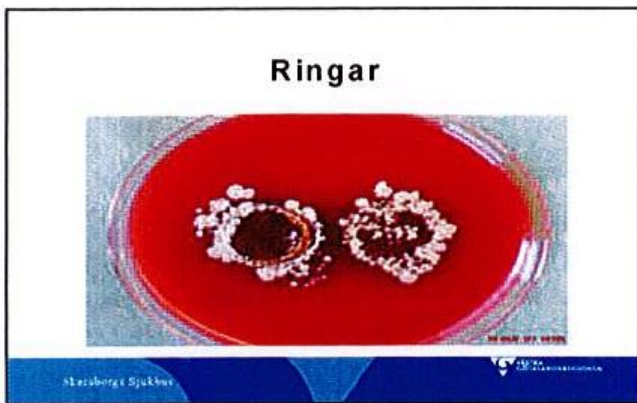
- Desinficera med klorhexidinsprit 5mg/ml eller 70% etanol. Klorhexidin ska inte användas om det finns risk att det kommer i ett öra då det är neurotoxiskt.
- Desinfektionsmedlet appliceras flödigt med bomullstork eller swab. Börja med att desinficera hela området som ska tatueras med första torken. Tvätta sedan från mitten av det område som ska bearbetas ut mot ytterkant av arbetsfältet med god marginal. Byt tork eller swab flera gånger.

- Inverkningstiden är 0,5 – 2 minuter
- Huden ska vara torr innan den bearbetas
- Desinfektionsmedel ska inte sprayas på huden.
- Desinfektionsmedel bör även användas vid tatuering runt ögonen.
Urviden bomullstork med klorhexidinsprit 5 mg/ml används.

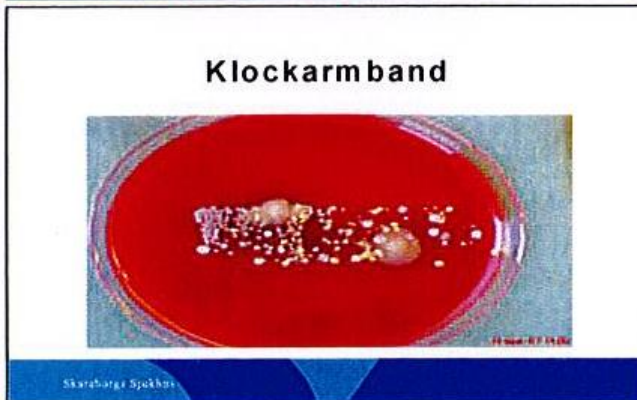

God hygien

- Undvik klocka eller smycken på händer och armar samt smycken i läpp och näsa. Ringar och armband är bra gömställen för bakterier och ska därför undvikas.
- Korta naglar:
 - Under en nagel ryms lika många bakterier som antalet invånare i Sverige
 - Under en ring ryms lika många bakterier som antalet invånare i Europa
 - I ett trasigt nagelband ryms lika många bakterier som hela jordens befolkning.
- Tvätta händerna om de är synligt smutsiga.
- Desinficera händerna med ett alkoholbaserat handdesinfektionsmedel och låt händerna torka innan du tar på dej handskar.
- Gnid in medlet överallt på händerna – handflator, handryggar, fingertoppar, runt alla fingrar och i tumgreppen. Avsluta med underarmarna.
- Desinficera händerna efter att du tagit av dej handskarna.
- Kortärmad arbetsdräkt.

Bakterietillväxt på två ringar som har tryckts mot en odlingsplatta strax efter handdesinfektion.

Bakterietillväxt på ett klockarmband som har tryckts mot en odlingsplatta strax efter handdesinfektion.

 Glöms ofta bort

 Glöms nästan alltid bort

Rengöring/smittrening av instrument och arbetsverktyg

- **Rengöring**

- Allt synligt smuts avlägsnas.
- Räfflor och spår borstas ur.
- Rörformiga instrument genomspolas och rengörs

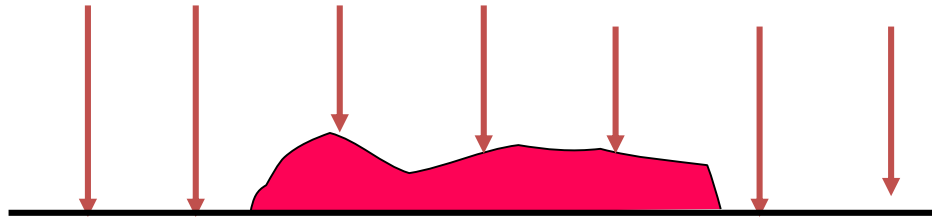
- **Desinfektion**

- Minskar mängden bakterier, virus och svampsporer till ett så lågt antal att ytan eller föremålet blir höggradigt rent. Temperatur 85–90 °C

- **Sterilisering**

- Föremålet/produkten är fri från levande mikroorganismer
 - Autoklavering
 - Torrsterilisering
 - Kemisk sterilisering
 - Joniserande strålning

Föremålet som ska desinficeras måste vara väl rengjort.
Det är ytan som desinficeras.

Instrument, redskap och produkter som används på intakt oskadad hud, inte slemhinna, räcker rengöring. Allt synligt smuts avlägsnas. Rengörs med diskmedel och varmt vatten.

Produkter som kommer i kontakt med skadad hud eller slemhinna utan att penetrera bör (ska) desinfekteras.

- Kokning under lock i minst 5 minuter
- Diskdesinfektor. Instrument som används där det finns risk för blodsmitta
Bör ske i kvalitetssäkrad diskdesinfektor.

Vid penetrering av hud eller slemhinna används sterila instrument och vid håltagning används sterila smycken.

Exempel A₀

Temperatur

90°

80°

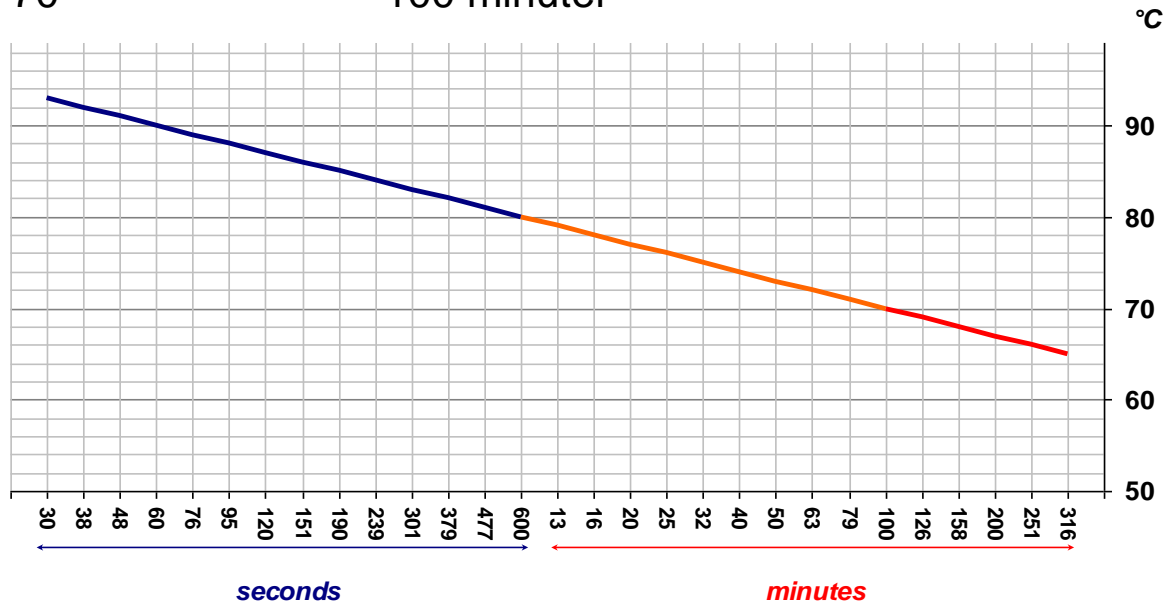
70°

Desinfektionstid

60 sekunder

600 sekunder

100 minuter

- Autoklavering °C – Materielen upphettas med torr vattenånga till över 120 °C.
Vanligtvis 121 °C eller 134 °C.
- Torrsterilisering – Tid och temperatur.
- Kemisk sterilisering – Metoden används för material som inte tål värme,
t.ex. optiska instrument.
- Löpande kontroll av steriliseringen – Förvissa sig om ingen aktivitet eller växt av
mikroorganismer t.ex med sporprov

Indikator på tejp då man steriliserar själv.

- Använd sterilt engångsmaterial i så stor utsträckning som möjligt. Tänk på att sterilt material ska förvaras torrt, inte fuktigt och inte i direkt solljus. Hållbarhetstiden förkortas annars.
 - 10–30 °C temperatur
 - 30–70 % luftfuktighet

Vid kondens i steril förpackning – använde inte produkten.

- Rent och orent ska hållas åtskilt.
- Desinficerad arbetsyta.
- Misstänker du att du "osterilat" dej – byt handskar.
- Väggar, golv och dörrar ska vara lätta att hålla rena. Undvik porösa material där smuts kan fastna. Torka av "tagställen".
- Kundstolen ska vara lätt att hålla ren och desinficeras.

- Tvättställ i anknötning till arbetsstationen, flytande tvål, engångshanddukar och handsprit.
- Rengöring och desinfektion av lokal och instrument ska underlättas
- Utrymmen lämpliga för rengöring, desinfektion och sterilisering av instrument och redskap
- Särskild plats för förvaring av desinficerade resp. sterila instrument och redskap
- Ett ändamålsenligt städutrymme som är försett med utslagsvask och rinnande varmt och kallt vatten
- Godkänd riskavfallsdispenser, rutin för riskavfallshämtning
- Blommor eller tyger bör ej finnas i behandlingsrummet.

CE märkning

Medicintekniska produkter som köps in eller tas i bruk skall idag vara CE-märkta. CE-märkning innebär att tillverkaren garanterar att produkten uppfyller EU-lagstiftningen ändamålsenlig och säker att använda.

- Produkten överensstämmer med grundläggande krav på exempelvis hälsa, säkerhet, funktion, miljö
- Föreskriven kontrollprocedur har följts

Ex. försteriliserade nålar, tuber

Om produkten används på annat sätt än det tillverkaren anger blir det en egentillverkad produkt, och arbetsgivaren/enheten/personen har ansvaret att den är säker.

Symboler enligt SS-EN 980:2008

"Endast för engångsbruk"

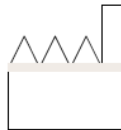
"Sterile"
(Steril)

"Används före" - utgångsdatum
Datum anges i år, månad och eventuellt dag

Satsnummer

"Tillverkningsdatum"
Datum anges i år och månad

Tack !

www.liv.se

Tomas Wilhelmsson
tomas.wilhelmsson@liv.se

